

- 1838 / 5 - 98 / 99

Chambre des représentants de Belgique

SESSION ORDINAIRE 1998 - 1999 (*)

23 FÉVRIER 1999

PROJET DE LOI

**instituant le
Code des sociétés**

AMENDEMENTS

N° 2 DE M. LANDUYT

Intitulé

Remplacer l'intitulé par l'intitulé suivant:

«Projet de loi portant codification du Code des sociétés».

JUSTIFICATION

Il ressort de l'exposé des motifs que le but est de codifier le droit des sociétés, et non d'y apporter des modifications de fond. Il s'indique dès lors de parler de codification, et non de l'institution du Code des sociétés.

Voir:

- 1838 - 98 / 99 :

- N° 1 : Projet de loi (exposé des motifs)
- N° 2 : Projet de loi (avant-projet de loi et avis du Conseil d'État).
- N° 3 : Projet de loi (dispositif et annexes).
- N° 4 : Amendement.

(*) Cinquième session de la 49ème législature

- 1838 / 5 - 98 / 99

Belgische Kamer van volksvertegenwoordigers

GEWONE ZITTING 1998 - 1999 (*)

23 FEBRUARI 1999

WETSONTWERP

**houdende invoering van het
Wetboek van vennootschappen**

AMENDEMENTEN

Nr. 2 VAN DE HEER LANDUYT

Opschrift

Het opschrift wijzigen als volgt :

«Wetsontwerp houdende codificatie van het Wetboek van vennootschappen».

VERANTWOORDING

Uit de memorie van toelichting blijkt het de bedoeling te zijn de vennootschapswetgeving te codificeren, niet om wijzigingen ten gronde aan te brengen in het vennootschapsrecht. Het is dan ook aangewezen te spreken over de codificatie, en niet over de invoering van het Wetboek van vennootschappen.

Zie:

- 1838 - 98 / 99 :

- Nr. 1 : Wetsontwerp (memorie van toelichting)
- Nr. 2 : Wetsontwerp (voorontwerp en advies van de Raad van State)
- Nr. 3 : Wetsontwerp (bepalingen en bijlagen)
- Nr. 4 : Amendement.

(*) Vijfde zitting van de 49ste zittingsperiode

N° 3 DE M. LANDUYT

Art. 2

Dans le texte néerlandais du Code proposé, remplacer chaque fois les mots «(de) overeenkomst» par les mots «(het) contract».

JUSTIFICATION

Le texte néerlandais utilise tantôt les termes «het contract» (par exemple, aux articles 1er, 33, 40, ...), tantôt les termes «de overeenkomst» (articles 20, 21, ...) pour désigner l'acte par lequel la société est constituée. Bien que ces termes aient le même sens, il est souhaitable d'uniformiser la terminologie.

N° 4 DE M. LANDUYT

Art. 2

Remplacer l'article 1er, alinéa 3, proposé par l'alinéa suivant:

«Dans les cas prévus par le présent Code, l'acte de société peut disposer que la société n'est pas constituée dans le but de procurer aux associés un bénéfice patrimonial direct ou indirect.»

JUSTIFICATION

Lorsqu'il a modifié, en 1995, l'article 1832 du Code civil, le législateur a opté, en ce qui concerne la finalité de la société, pour la formule «procurer aux associés un bénéfice patrimonial direct ou indirect», optant ainsi délibérément pour une interprétation extensive de la notion de bénéfice. On peut dès lors s'étonner qu'il soit subitement question, dans l'alinéa 3, de l'«enrichissement» des associés.

N° 5 DE M. LANDUYT

Art. 2

Dans le texte néerlandais de l'article 1er, alinéa 2, proposé, remplacer le mot «bepaalde» par les mots «nauwkeurig omschreven».

JUSTIFICATION

Le présent amendement vise à uniformiser la terminologie utilisée dans les alinéas 1er et 2.

Nr. 3 VAN DE HEER LANDUYT

Art. 2

In de Nederlandse tekst van het voorgestelde wetboek het woord «(de) overeenkomst» telkens vervangen door het woord «(het) contract».

VERANTWOORDING

In de Nederlandse tekst spreekt men nu eens over het contract (vb. art. 1, 33, 40, ...) dan weer over de overeenkomst (art. 20, 21, ...) waarbij de vennootschap werd opgericht. Hoewel dit op hetzelfde neer komt, is het aangewezene eenzelfde terminologie te hanteren.

Nr. 4 VAN DE HEER LANDUYT

Art. 2

In het voorgestelde artikel 1, het derde lid vervangen door wat volgt :

«In de gevallen bepaald in dit Wetboek kan de vennootschapsakte bepalen dat de vennootschap niet is opgericht met het oogmerk aan de vennoten een rechtstreeks of onrechtstreeks vermogensvoordeel te bezorgen.»

VERANTWOORDING

In 1995 heeft de wetgever, bij de wijziging van artikel 1832 van het Burgerlijk Wetboek, met betrekking tot het oogmerk van de vennootschap geopteerd voor de formulering «aan de vennoten een rechtstreeks of onrechtstreeks vermogensvoordeel te bezorgen». Daarmee werd immers bewust gekozen voor een ruime invulling van het begrip winst. Het is dan ook merkwaardig dat in het derde lid plots sprake is van «de verrijking» van de vennoten.

Nr. 5 VAN DE HEER LANDUYT

Art. 2

In het voorgestelde artikel 1, tweede lid, het woord «bepaalde» vervangen door de woorden «nauwkeurig omschreven».

VERANTWOORDING

Dit amendement beoogt de terminologie van het eerste en het tweede lid in overeenstemming te brengen.

N° 6 DE M. LANDUYT

Art. 2

A l'article 2, § 2, proposé, apporter les modifications suivantes:

A) remplacer la phrase liminaire par la phrase suivante:

«Le présent Code reconnaît en tant que société à forme commerciale.»;

B) insérer un alinéa 2, libellé comme suit:

«Chacune de ces sociétés est dotée de la personnalité morale.».

JUSTIFICATION

Le présent amendement tend à rétablir la terminologie retenue par le législateur en 1995.

La notion de «société à forme commerciale» indique mieux qu'une société civile peut également adopter ce statut juridique et qu'il ne doit dès lors pas nécessairement s'agir d'une société commerciale.

N° 7 DE M. LANDUYT

Art. 2

Apporter les modifications suivantes:

A) dans l'article 2, § 2, quatrième tiret, proposé, remplacer les mots «ou à responsabilité illimitée, en abrégé SCRI» par les mots «ou à responsabilité illimitée et solidaire» en abrégé «SCRIS».

B) Dans les articles proposés, remplacer les mots «société coopérative à responsabilité illimitée» par les mots «société coopérative à responsabilité illimitée et solidaire».

JUSTIFICATION

En 1991, le législateur a retenu la notion de «société coopérative à responsabilité illimitée et solidaire». Rien ne justifie de modifier à présent cette notion et d'apporter nombre d'adaptations inutiles.

Nr. 6 VAN DE HEER LANDUYT

Art. 2

In het voorgestelde artikel 2, § 2 de volgende wijzigingen aanbrengen :

A) de aanhef vervangen door wat volgt :

«Dit Wetboek erkent als vennootschap die de rechtsvorm van een handelsvennootschap heeft aangenomen »

B) Een tweede lid toevoegen, luidend als volgt :

«Elk van deze vennootschappen heeft rechtspersoonlijkheid.».

VERANTWOORDING

Er wordt teruggegrepen naar de terminologie waarvoor de wetgever in 1995 heeft gekozen.

Het begrip «vennootschap die de rechtsvorm van een handelsvennootschap heeft aangenomen» geeft beter aan dat deze rechtsvorm ook door een burgerlijke vennootschap kan worden aangenomen, en dus niet noodzakelijk een handelsvennootschap is.

Nr. 7 VAN DE HEER LANDUYT

Art. 2

De volgende wijzigingen aanbrengen :

A) In het voorgestelde artikel 2, § 2, vierde streepje, het woord «hoofdelijke» invoegen tussen «onbeperkte» en «aansprakelijkheid» en de afkorting «CVOA» vervangen door de afkorting «CVOHA».

B) In de voorgestelde artikelen de woorden «coöperatieve vennootschap met onbeperkte aansprakelijkheid» telkens vervangen door «coöperatieve vennootschap met onbeperkte hoofdelijke aansprakelijkheid».

VERANTWOORDING

In 1991 heeft de wetgever geopteerd voor het begrip «coöperatieve vennootschap met onbeperkte hoofdelijke aansprakelijkheid». Er is geen reden om dit begrip nu te wijzigen en allerhande nodeloze aanpassingen door te werken.

N° 8 DE M. LANDUYT

Art. 2

Remplacer l'article 2, § 4, alinéa 1er, proposé, par ce qui suit:

«Les sociétés visées aux §§ 2 et 3 acquièrent la personnalité juridique à partir du jour où est effectué le dépôt visé à l'article 68.»

JUSTIFICATION

L'amendement précise les sociétés auxquelles s'applique la disposition. Il est pour le reste préférable d'utiliser le terme «acquérir» la personnalité juridique (cf. article 2 des lois relatives aux sociétés commerciales); c'est en effet la loi qui attribue la personnalité juridique dès qu'un certain nombre de conditions sont remplies.

N° 9 DE M. LANDUYT

Art. 2

Dans l'article 3, § 2, proposé, remplacer l'alinéa 2 par ce qui suit:

«Il en va ainsi même si les dispositions statutaires prévoient que la société n'a pas été constituée dans le but de procurer aux associés un bénéfice patrimonial direct ou indirect.»

JUSTIFICATION

Voir amendement n° 4.

N° 10 DE M. LANDUYT

Art. 2

Dans l'article 3 proposé, insérer un § 2bis, libellé comme suit:

«§ 2bis. Les sociétés de nature commerciale sont considérées comme des sociétés commerciales et acquièrent la qualité de commerçant.»

JUSTIFICATION

Le présent amendement reprend, *mutatis mutandis*, l'article 1er, alinéa 3, des lois coordonnées sur les sociétés commerciales.

Nr. 8 VAN DE HEER LANDUYT

Art. 2

Het voorgestelde artikel 2, § 4, eerste lid, vervangen door wat volgt :

«De vennootschappen bedoeld in de §§ 2 en 3 verkrijgen rechtspersoonlijkheid vanaf de dag van de in artikel 68 bedoelde neerlegging.»

VERANTWOORDING

Het amendement verduidelijkt op welke vennootschappen de bepaling betrekking heeft. Verder is het verkieslijker te spreken over het «verkrijgen» van rechtspersoonlijkheid (cf. art. 2 Venn. W.) : het is immers de wet die de rechtspersoonlijkheid «toekent» zodra aan bepaalde voorwaarden voldaan is.

Nr. 9 VAN DE HEER LANDUYT

Art. 2

In het voorgestelde artikel 3, § 2, het tweede lid vervangen door wat volgt :

«Zulks geldt zelfs wanneer in de statuten is bepaald dat de vennootschap niet is opgericht met het oogmerk aan de vennoten een rechtstreeks of onrechtstreeks vermogensvoordeel te bezorgen.»

VERANTWOORDING

Zie amendement nr. 4.

Nr. 10 VAN DE HEER LANDUYT

Art. 2

In het voorgestelde artikel 3, een § 2bis invoegen, luidend als volgt :

«§ 2bis. Vennootschappen met een handelsaard worden beschouwd als handelsvennootschappen en verkrijgen de hoedanigheid van koopman.»

VERANTWOORDING

Dit amendement herneemt, *mutatis mutandis*, artikel 1, derde lid Venn. W.

N° 11 DE M. LANDUYT

Art. 2

Dans l'intitulé du livre premier, titre II, chapitre Ier, et dans l'article 4 proposés, remplacer chaque fois le mot «cotées» par les mots «cotées en bourse».

JUSTIFICATION

Ce terme dit mieux de quoi il s'agit.

N° 12 DE M. LANDUYT

Art. 2

Dans l'article 7, § 1er, alinéa 1er, remplacer chaque fois le mot «pouvoir» par les mots «pouvoir de contrôle».

JUSTIFICATION

Le libellé est plus correct.

N° 13 DE M. LANDUYT

Art. 2

Dans l'article 7, § 2, proposé, entre les mots «il faut entendre» et les mots «toute personne agissant» insérer les mots «,dans le présent article»,.

JUSTIFICATION

Il s'agit de préciser la portée de la définition proposée.

N° 14 DE M. LANDUYT

Art. 2

Dans le Livre premier, Titre II, remplacer l'intitulé du Chapitre II par l'intitulé suivant:

«Groupements».

JUSTIFICATION

Il est clair que les définitions contenues dans le chapitre II en question concernent davantage que le contrôle, les sociétés mères et les filiales. Toutes ces définitions se situent toutefois dans la cadre du droit relatif aux groupes.

Nr. 11 VAN DE HEER LANDUYT

Art. 2

In het voorgestelde opschrift van boek I, titel II, hoofdstuk I en in artikel 4 het woord «genoteerde» telkens vervangen door het woord «beursgenoteerde».

VERANTWOORDING

Deze term drukt beter uit wat wordt bedoeld.

Nr. 12 VAN DE HEER LANDUYT

Art. 2

In het voorgestelde artikel 7, § 1, eerste lid, het woord «bevoegdheid» telkens vervangen door het woord «controlebevoegdheid».

VERANTWOORDING

Dit is terminologisch correcter.

Nr. 13 VAN DE HEER LANDUYT

Art. 2

In het voorgestelde artikel 7, § 2, de woorden «als bedoeld in dit artikel» invoegen tussen het woord «tussenpersoon» en het woord «moet».

VERANTWOORDING

Dit amendement verduidelijkt de draagwijdte van de voorgestelde definitie.

Nr. 14 VAN DE HEER LANDUYT

Art. 2

In het voorgestelde Boek I, Titel II wordt het opschrift van Hoofdstuk II vervangen als volgt :

«Groepsconstructies».

VERANTWOORDING

De definities vervat in hoofdstuk II betreffen duidelijk meer dan controle en moeder- en dochtervennootschappen. De definities situeren zich wel allemaal in het groepsrecht.

N° 15 DE M. LANDUYT

Art. 2

Remplacer l'article 15 proposé par la disposition suivante :

«Art. 15. — *Les petites sociétés sont celles qui, pour le dernier exercice clôturé, répondent aux critères énumérés à l'article 12, § 2, de la loi du 17 juillet 1975 relative à la comptabilité et aux comptes annuels des entreprises.*».

JUSTIFICATION

Il est anormal de transférer une classification basée sur des critères comptables et portant essentiellement sur une obligation comptable dans le Code des sociétés et de renvoyer ensuite à ce Code dans la loi comptable, d'autant que le champ d'application de la loi comptable, qui utilise la notion d'entreprise, est plus large que celui du Code des sociétés. L'insertion dans la loi comptable d'une disposition générale obligeant les autres entreprises à se conformer aux dispositions du Code des sociétés en ce qui concerne la forme, le contenu, le contrôle et le dépôt des comptes annuels et du rapport de gestion (voir article 9) ne contribue pas vraiment à la transparence de la législation.

Si l'on décide du reste d'abroger l'article 12 de la loi du 17 juillet 1975 (ainsi qu'il est proposé à l'article 6 du projet), il ne faut pas oublier que de nombreuses autres dispositions légales renvoient à cet article (par exemple, l'article 5 de la loi du 5 août 1991 sur la protection de la concurrence économique). Or, ces dispositions ne sont pas modifiées par le projet.

Il convient dès lors de laisser les dispositions à leur place. C'est en l'occurrence le Code des sociétés qui doit renvoyer à la loi comptable, et non l'inverse.

N° 16 DE M. LANDUYT

Art. 2

Remplacer l'article 16 proposé par la disposition suivante :

«Art. 16. — *Une société et ses filiales, ou les sociétés qui constituent ensemble un consortium, sont considérées comme formant un petit groupe lorsque les lois et arrêtés relatifs à la comptabilité et aux comptes annuels des entreprises les exonèrent de l'obligation d'établir des comptes annuels consolidés et un rapport annuel consolidé.*»

Nr. 15 VAN DE HEER LANDUYT

Art. 2

Het voorgestelde artikel 15 vervangen als volgt :

«Art. 15. — *Kleine vennootschappen zijn die welke voor het laatst afgesloten boekjaar voldoen aan de criteria vermeld in artikel 12, § 2 van de wet van 17 juli op de boekhouding en de jaarrekening van de ondernemingen.*».

VERANTWOORDING

Het is een anomalie om een indeling die is gebaseerd op boekhoudkundige criteria en in de eerste plaats betrekking heeft op een boekhoudkundige verplichting, naar het Vennootschappenwetboek over te hevelen en vervolgens vanuit de boekhoudwet te verwijzen naar het Vennootschappenwetboek. Dit geldt des te meer aangezien de boekhoudwet, die het begrip onderneming hanteert, een ruimer toepassingsgebied heeft dan het Vennootschappenwetboek. Door in de boekhoudwet in het algemeen te stellen dat andere ondernemingen zich naar dezelfde bepalingen uit de Vennootschappenwetboek inzake de vorm, de inhoud, de controle en de neerlegging van de jaarrekening en het jaarverslag gedragen, (zie artikel 9) draagt men niet bepaald bij tot de transparantie van de wetgeving.

Overigens, indien men ervoor opteert artikel 12 van de wet van 17 juli 1975 op te heffen (zoals voorgesteld in artikel 6 van het ontwerp), mag men niet uit het oog verliezen dat in tal van andere wetsbepalingen naar dit artikel wordt verwezen (vb. : art. 5 van de wet van 5 augustus 1991 tot bescherming van de economische mededinging). Die verwijzende bepalingen worden door het ontwerp niet gewijzigd.

Het past dan ook bepalingen te laten in de wet waar zij thuishoren. Vanuit de Vennootschappenwet dient in dit geval te worden verwezen naar de boekhoudwet, niet omgekeerd.

Nr. 16 VAN DE HEER LANDUYT

Art. 2

Het voorgestelde artikel 16 vervangen als volgt :

«Art. 16. — *Een vennootschap samen met haar dochtervennootschappen, of vennootschappen die samen een consortium uitmaken, worden geacht een kleine groep te vormen wanneer zij ingevolge de wetten en besluiten betreffende de boekhouding en jaarrekening van de ondernemingen zijn vrijgesteld van de verplichting om een geconsolideerde jaarrekening en een geconsolideerd jaarverslag op te stellen.*»

JUSTIFICATION

Lorsque des critères de la législation relative à la comptabilité et aux comptes annuels des entreprises sont utilisés dans la législation relative aux sociétés, il convient d'y faire référence, plutôt que de prévoir une disposition parallèle.

N°17 DE M. LANDUYT

Art. 2

Dans le texte néerlandais des articles 29, 33, 34, 35 et 38 proposés, remplacer chaque fois le mot «beheer» par le mot «bestuur» et, dans le texte néerlandais de l'article 35 proposé, remplacer le mot «beheerders» par le mot «bestuurders».

JUSTIFICATION

Dans les articles 36 et 37, le terme «beheer», qui est utilisé dans la version de ces articles figurant dans le Code civil, a été remplacé par le terme «bestuur», manifestement par analogie avec la terminologie utilisée dans la loi sur les sociétés commerciales. Il convient dès lors d'apporter les mêmes adaptations dans les autres articles des dispositions communes.

N° 18 DE M. LANDUYT

Art. 2

Dans l'article 69, 5° et 6°, proposé, déplacer les mots «le cas échéant» et les insérer respectivement entre le chiffre «5°» et les mots «le montant» et entre le chiffre «6°» et les mots «la manière».

JUSTIFICATION

La loi n'impose pas à toutes les sociétés d'avoir un capital social.

N° 19 DE M. LANDUYT

Art. 2

Dans l'article 69, 6°, proposé, remplacer le mot «fonds» par le mot «capital».

JUSTIFICATION

Le présent amendement tend à apporter une correction terminologique: il ne s'agit pas de confondre capital et fonds.

VERANTWOORDING

Wanneer in de vennootschapswetgeving criteria worden gehanteerd uit de wetgeving op de boekhouding en jaarrekening van de ondernemingen past het daarnaar te verwijzen, eerder dan een parallelle bepaling in te voeren.

Nr. 17 VAN DE HEER LANDUYT

Art. 2

In de Nederlandse tekst van de voorgestelde artikelen 29, 33, 34, 35 en 38 het woord «beheer» telkens vervangen door het woord «bestuur» en in artikel 35 het woord «beheerders» vervangen door het woord «bestuurders».

VERANTWOORDING

In de artikelen 36 en 37 werd de term «beheer», zoals die voorkomt in hun versie in het Burgerlijk Wetboek, vervangen door «bestuur», blijkbaar naar analogie met de handelsvennootschappenwet. Het past dezelfde aanpassingen door te voeren in de andere artikelen van de gemeenschappelijke bepalingen.

Nr. 18 VAN DE HEER LANDUYT

Art. 2

In het voorgestelde artikel 69, 5° en 6° de woorden «in voorkomend geval» telkens verplaatsen naar het begin van de punten 5° en 6°.

VERANTWOORDING

De wet verplicht niet alle vennootschappen een maatschappelijk kapitaal te hebben.

Nr. 19 VAN DE HEER LANDUYT

Art. 2

In het voorgestelde artikel 69, 6° het woord «vermogen» vervangen door het woord «kapitaal».

VERANTWOORDING

Het betreft een terminologische correctie : men mag kapitaal niet verwarren met vermogen.

N° 20 DE M. LANDUYT

Art. 2

Compléter l'article 70, 1°, proposé par les mots *«dans le cas prévu au livre X, cette mention doit être suivie des mots «à finalité sociale»».*

JUSTIFICATION

L'amendement tend à rétablir le parallélisme avec l'article 69, 1°.

N° 21 DE M. LANDUYT

Art. 2

Dans l'article 78, 2°, proposé, remplacer les mots «société à forme commerciale» **par les mots** *«société civile à forme commerciale».*

JUSTIFICATION

La formulation proposée est plus claire.

N° 22 DE M. LANDUYT

Art. 2

Dans l'article 78, 2°, proposé, remplacer les mots «à responsabilité limitée ou illimitée» **par les mots** *«à responsabilité limitée ou à responsabilité illimitée et solidaire».*

JUSTIFICATION

Il n'y a aucune raison de ne pas préciser que les associés sont solidairement responsables.

N° 23 DE M. LANDUYT

Art. 2

Dans l'article 84, § 2, proposé, remplacer les mots «des sociétés ayant emprunté la forme commerciale» **par les mots** *«des sociétés civiles ayant emprunté la forme commerciale».*

JUSTIFICATION

La formulation proposée est plus claire.

Nr. 20 VAN DE HEER LANDUYT

Art. 2

Het voorgestelde artikel 70, 1° aanvullen met de woorden «; in het geval omschreven in boek X moeten deze vermeldingen worden gevolgd door de woorden «met een sociaal oogmerk».

VERANTWOORDING

Het amendement beoogt het parallellisme met artikel 69, 1° te herstellen.

Nr. 21 VAN DE HEER LANDUYT

Art. 2

In het voorgestelde artikel 78, 2°, de woorden «vennootschap met handelsvorm» **vervangen door de woorden** *«burgerlijke vennootschap met handelsvorm».*

VERANTWOORDING

De voorgestelde bewoordingen drukken beter uit wat wordt bedoeld.

Nr. 22 VAN DE HEER LANDUYT

Art. 2

In het voorgestelde artikel 78, 2°, de woorden «onbeperkte aansprakelijkheid» **vervangen door de woorden** *«onbeperkte en hoofdelijke aansprakelijkheid».*

VERANTWOORDING

Er is geen reden om de vermelding weg te laten dat de vennoten hoofdelijk aansprakelijk zijn.

Nr. 23 VAN DE HEER LANDUYT

Art. 2

In het voorgestelde artikel 84, § 2 de woorden «de vennootschappen met handelsvorm» **vervangen door de woorden** *«de burgerlijke vennootschappen met handelsvorm».*

VERANTWOORDING

De voorgestelde bewoordingen drukken beter uit wat wordt bedoeld.

R. LANDUYT